

UNIVERSITY OF TARTU

INSTITUTE OF COMPUTER SCIENCE

Aine teemade kokkuvõte & Eksami konsultatsioon

Pelle Jakovits

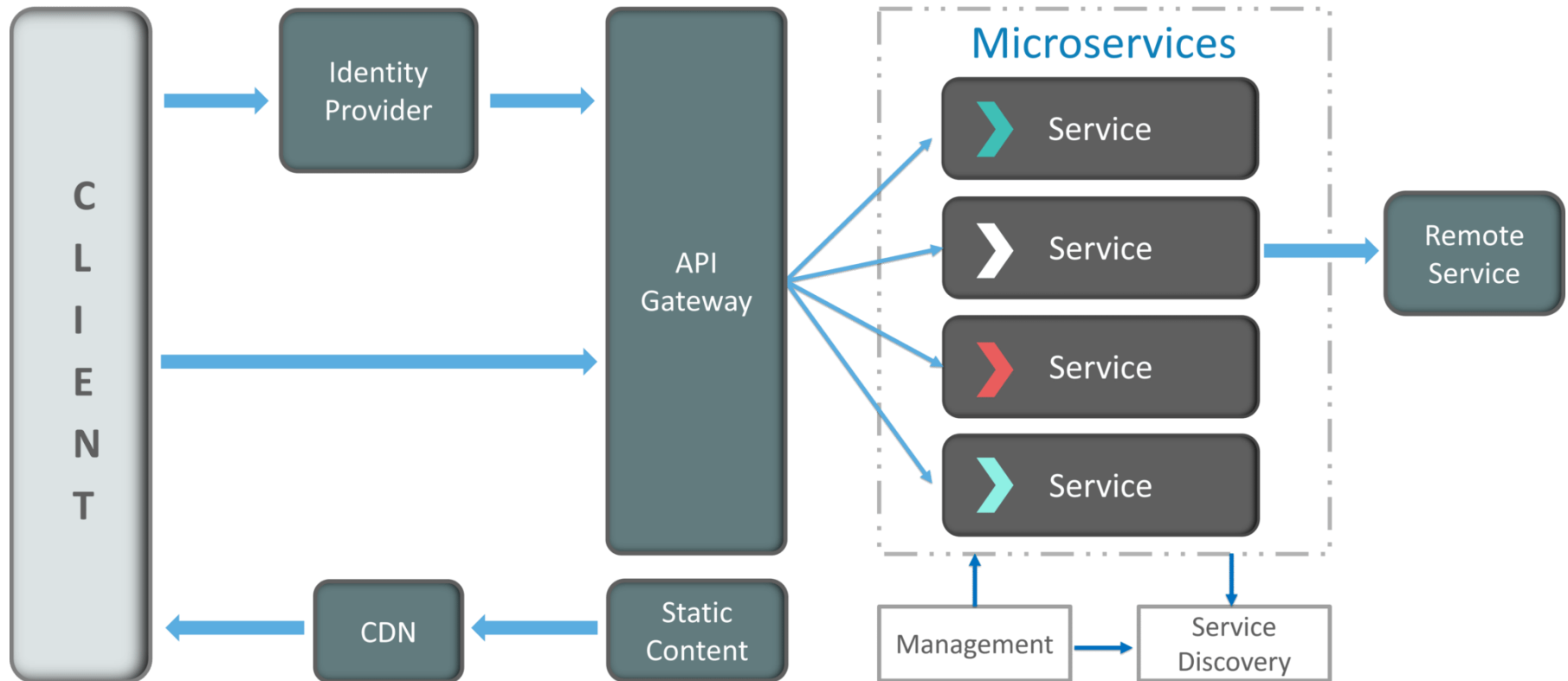
Mai 2024, Tartu

Sisukord

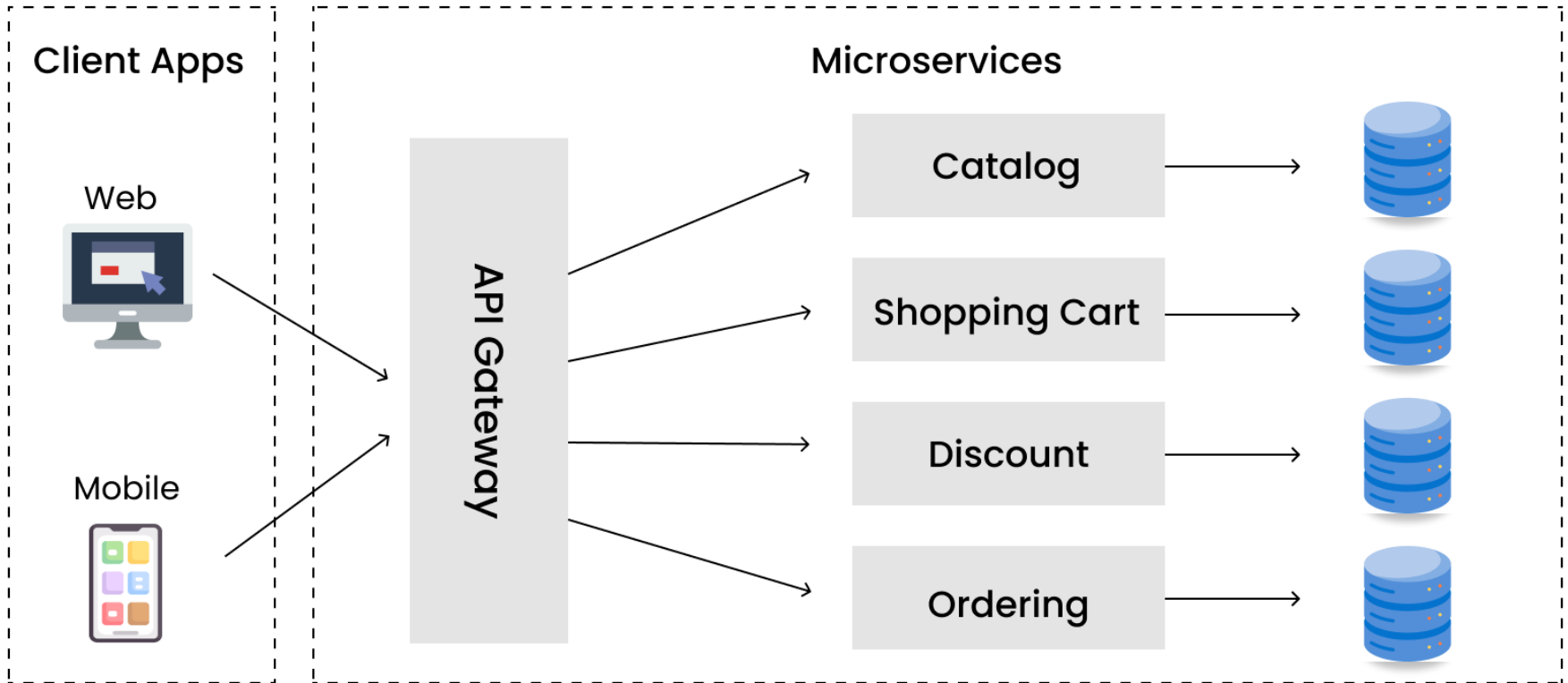
- Aine teemade kokkuvõte
 - Arhitektuuri näited
 - Mustrid
 - Teemade kokkuvõte
- Eksam
 - Korraldus & Reeglid
 - Näite küsimused

MIKROTEENUSTE ARHITEKTUURI MUSTRID

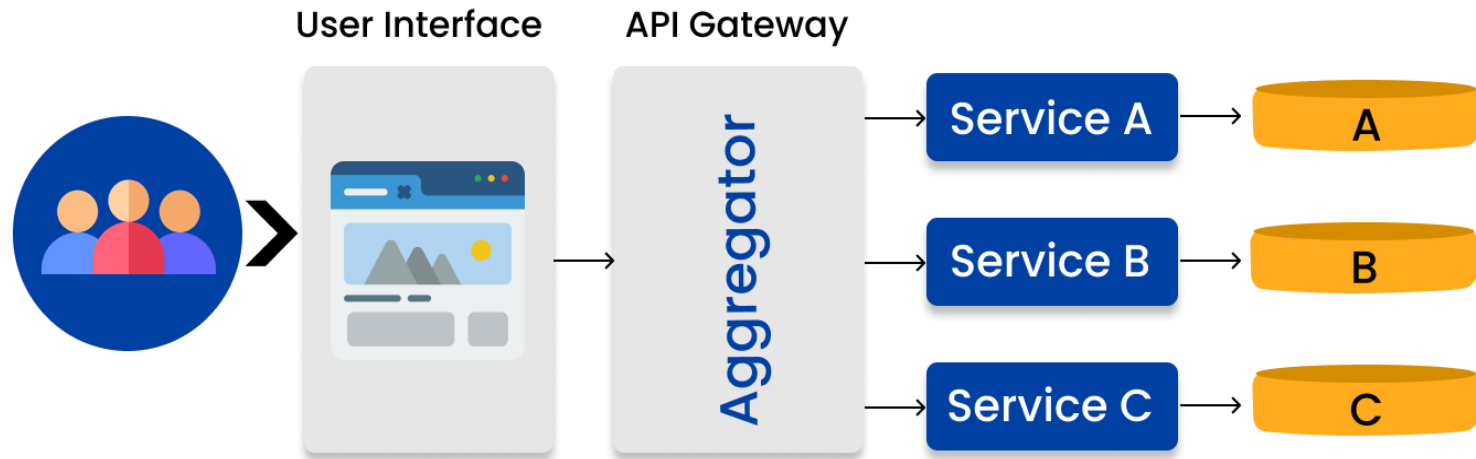
Mikroteenuste arhitektuuri näide

Teenuste marsruutimise muster

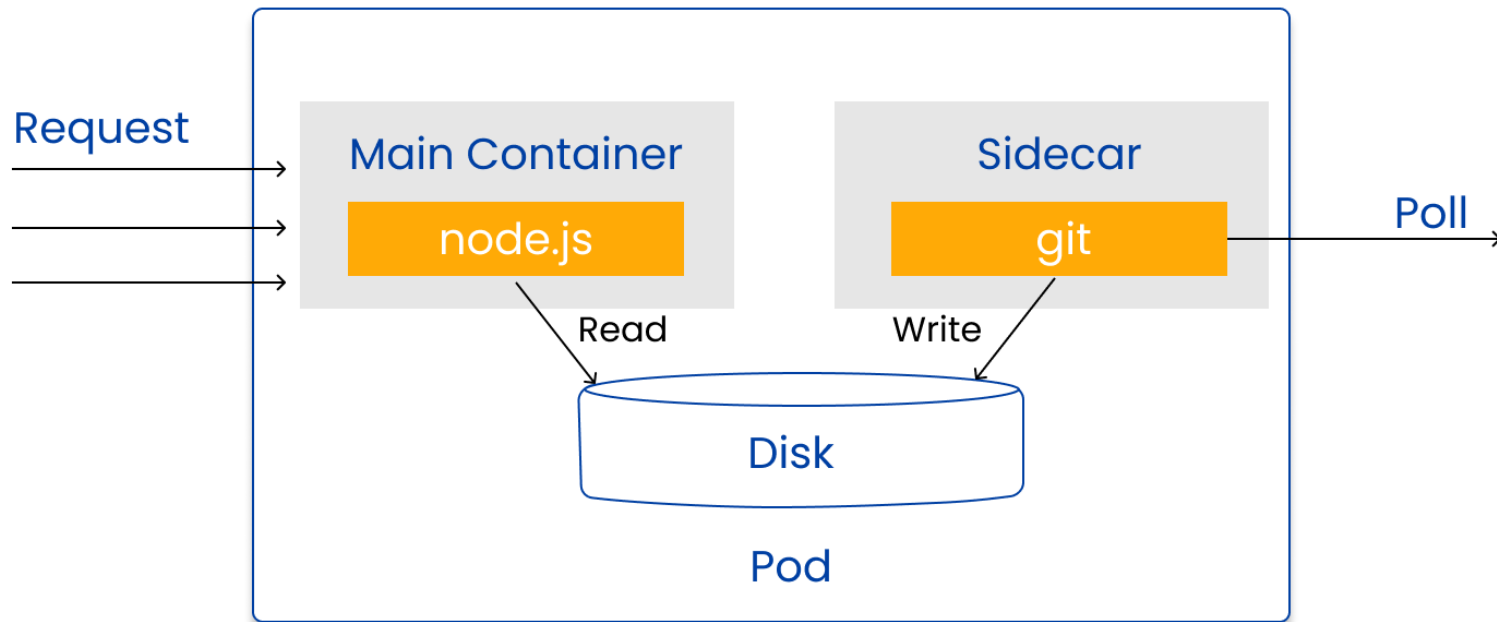

Teenuse agregeerimise Muster

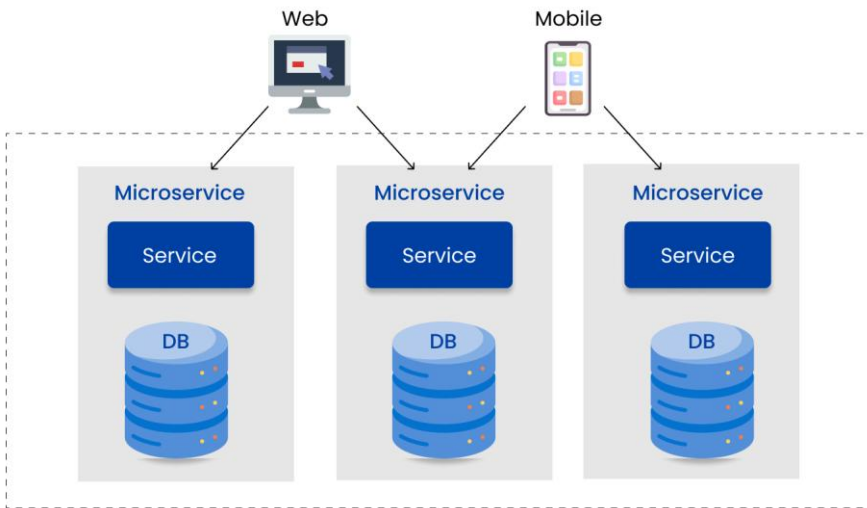
Kõrvalkäru muster

SIDECAR PATTERN

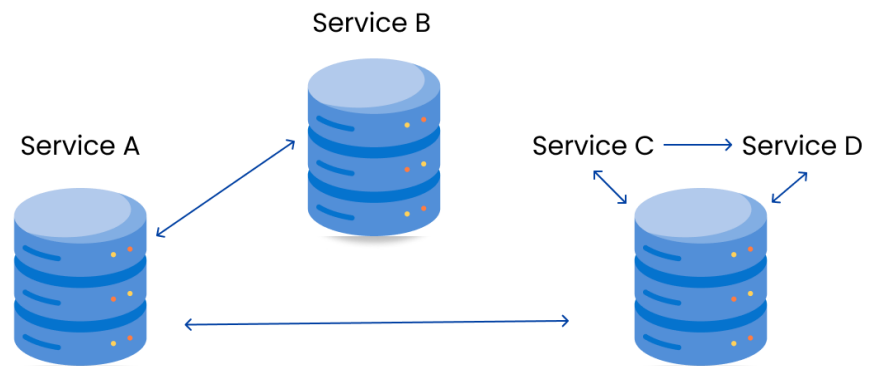

Teenuste andmebaaside mustrid

Igal teenusel oma andmebaas

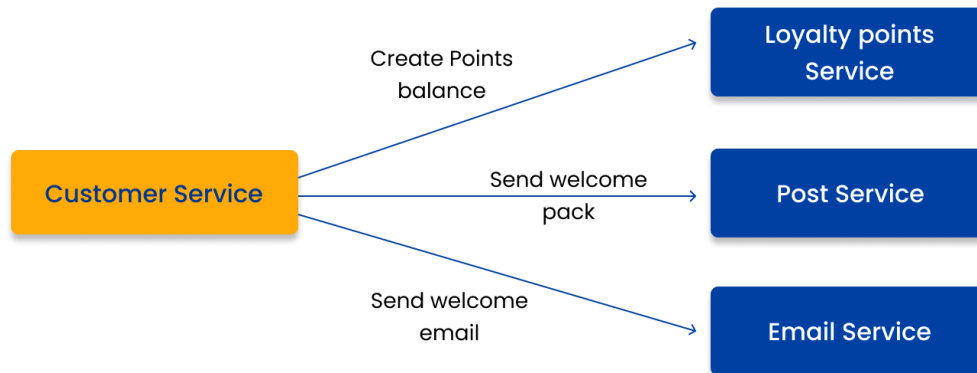

Osa andmebaase on jagatud teenuste vahel

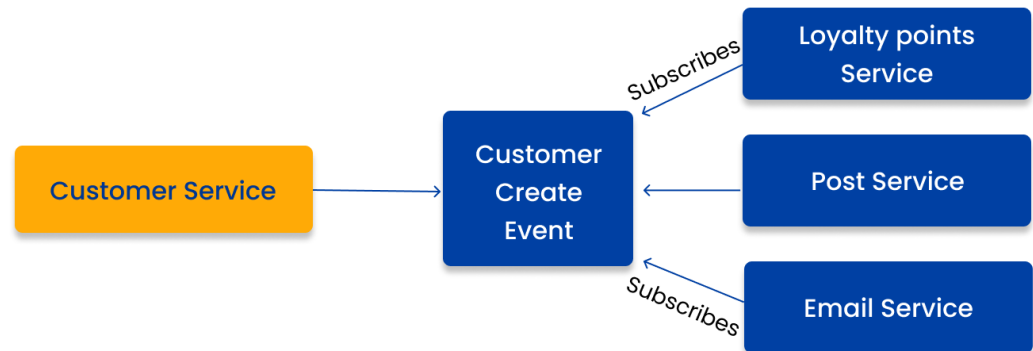

Orkestreerimine vs Koreograafia muster

Orkestreerimine

Koreograafia

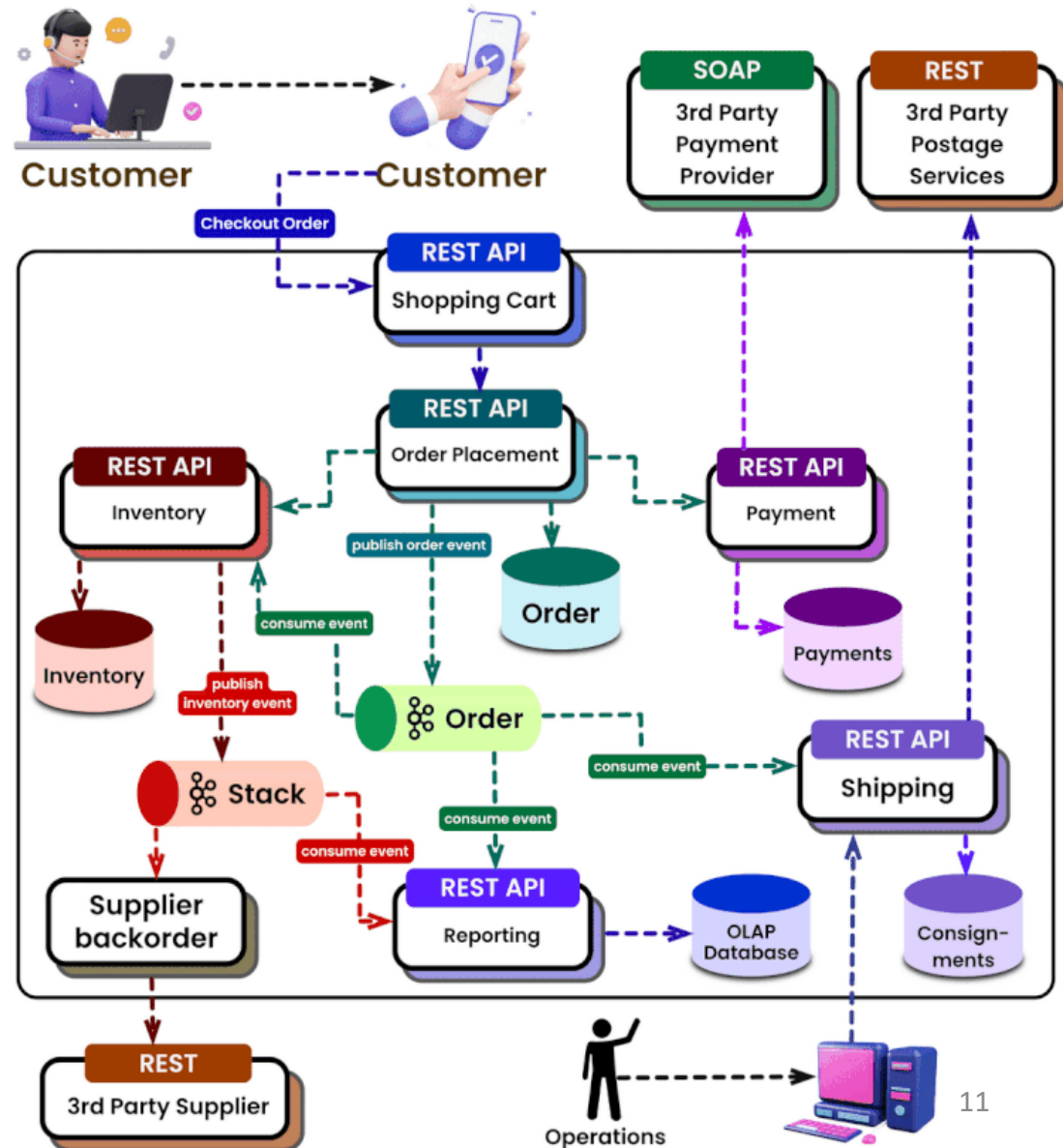

MIKROTEENUSTE PÕHISTE RAKENDUSTE NÄITED

An Example of Microservices

Mikroteenuste näide

Brij Kishore Pandey

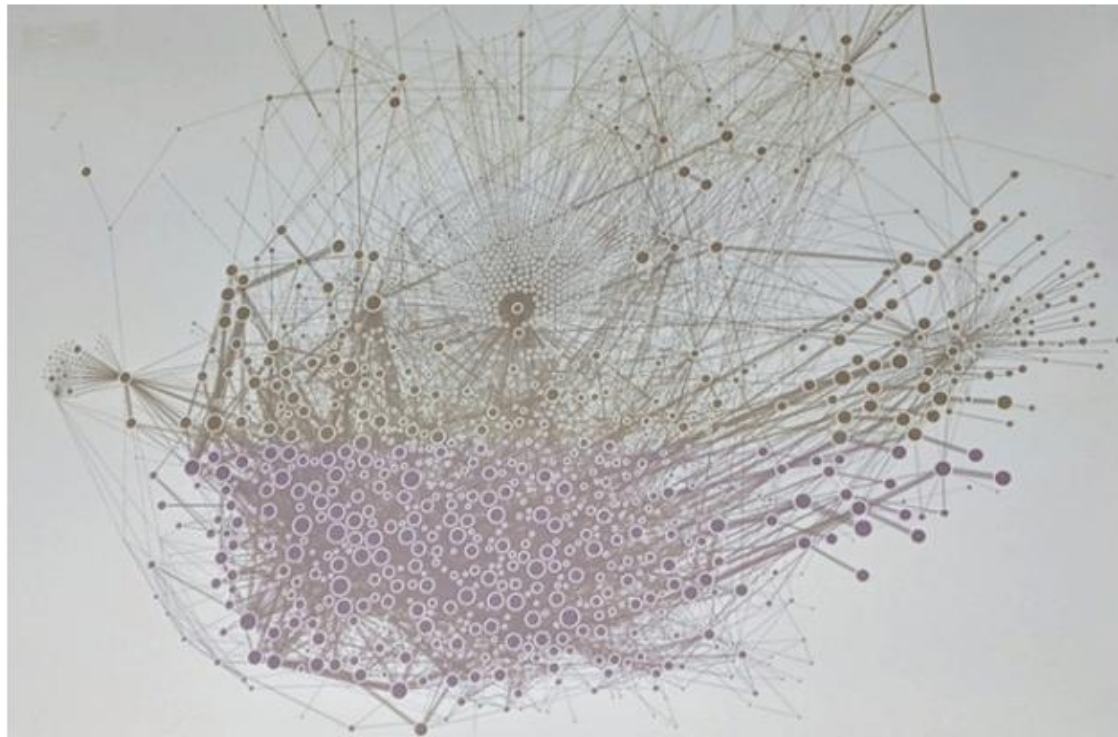

Uber Monoliit

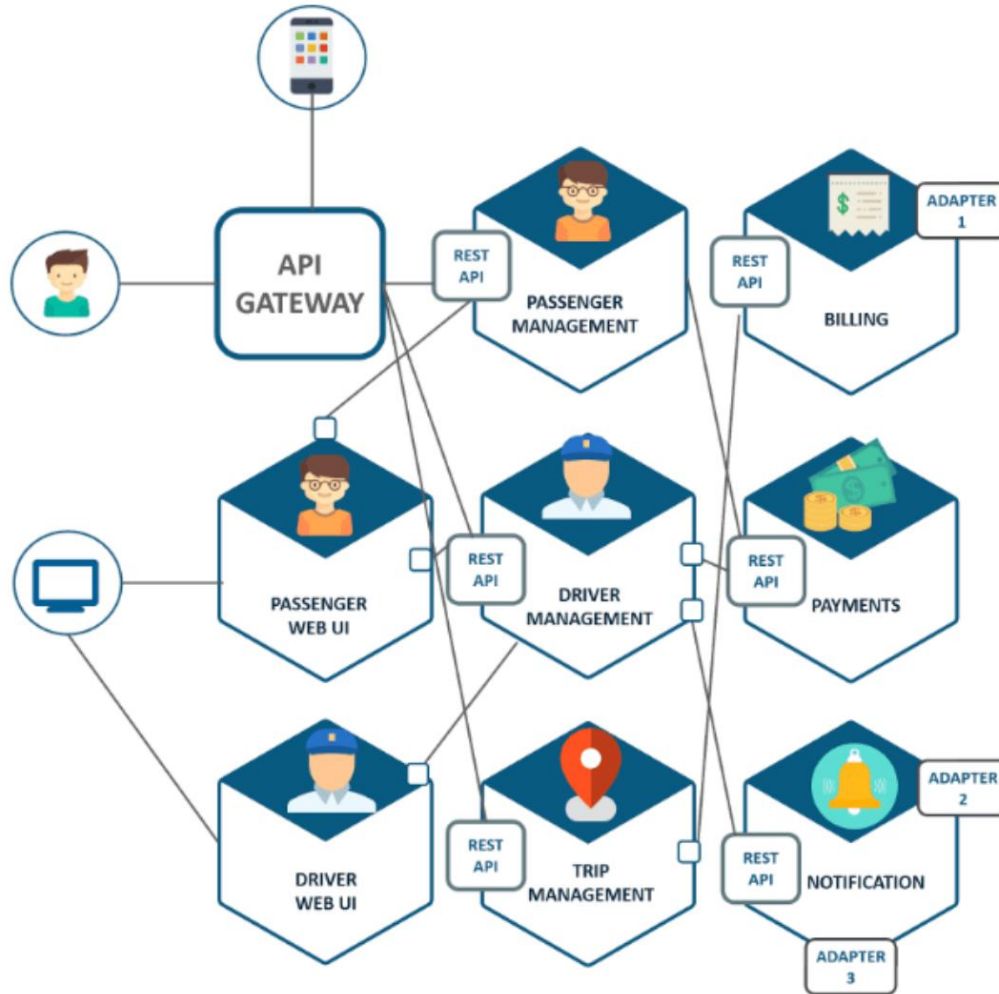

Uberi mikroteenuste suhtluse graafik (2019)

- Standardite puudumine ja mitte kasutamine tegi esialgse mikroteenuste arhitektuuri liiga keeruliseks
- Globaalsete standardite kasutuselevõtt tõi paremini isoleeritavuse ja vähem hapra süsteemi
 - Enam ei olnud vaja ühe mikroteenuse muutmisel ümber olevaid teenuseid muuta
- Hakati rangelt mõõtma ja jälgima mikroteenuste meetrikaid
 - Rikketaluvus, dokumentatsioon, jõudlus, stabiilsus, skaleeritavus
- Mikroteenuste Uuendused pidid rangelt parandama nende meetrikate väärtusi

Uber Mikroteenused

AINE TEEMADE KOKKUVÕTTED

Hajussüsteemide eelised

- Andmete ja arvutusvõimsuse laiali jagamine
- Detsentraliseeritus
- Lokaalsuse omadused ja efektiivsus
- Ressursside kaug kasutus
- Skaleeritavus
- Tõrkekindlus

Virtualiseerimise eelised

- Alakasutatud riist- ja tarkvararessursid
 - Serverist piisab tavaliselt rohkema kui ühe rakenduse jooksumiseks
- Lihtsustab keskkondade kohandamist rakenduste jaoks
 - Igal rakendusel oma individuaalne keskkond
- Keskkondade ja rakenduste teisaldatavus ja taaskasutatavus
 - Tihti piisab failisüsteemi koopia ja süsteemi konfiguratsiooni liigutamisest
- Lihtsustab haldust
 - riistvara jälgimine, defektse riistvara asendamine
 - serveri seadistamine ja värskendused
 - Süsteemide varukoopiate tegemine

Virtualiseerimise puudused

- Jõudluse halvenemine
 - Lisab uue vahevara/kihi host ja guest süsteemi vahel
 - Rakenduse käivitamine VM sees on aeglasem
 - Iga isoleeritud rakenduse jaoks on vaja oma OS koopiat
- Virtualiseerimisega seotud turvaaugud ja uued ohud
- Näide: Virtualiseerimise puhul on võimalik, et pahatahtlikud programmid saavad end tööle panna enne, kui süsteemi OS käima pannakse.

Konteinerite eelised

- **Effektiivsus** - Vähem OS-i üldkulusid (overhead)
- **Mahutatavus** - Rohkem keskkondasid ühe serveri sisse (võrreldes VM'dega)
- **Teisaldatavus** - Vähem sõltuvusi platvormist = lihtsam liigutada infrastruktuuride vahel
- **Uuestikasutatavus** – valmistame ette üks kord, kasutame mitu korda
- **Kiirus** – Ei ole vaja OS'i üles seada

Konteinerite puudused

- Raske tagada täielikku eraldatust
 - VM'id on selles paremad
 - Reaalselt kasutatakse tihti konteinereid ja VM'e sama aegselt
- Konteinerite sees jooksvate muudatuste tegemine on tihti tülikas
- Tihti on keerulisem saada ülevaade, millised konteinerid on vajalikud, mis on ebavajalikud
 - Võrreldes VM'idega suureneb individuaalsete komponentide arv, mida peab haldama ja millest ülevaadet omama

Mikroteenuste eelised

- Võimaldab suurte rakenduste pidevat tarnimist ja juurutamist (CI/CD)
 - Parem hooldatavus
 - Parem testitavus
 - Kiirem juurutatavus
- Iga teenus on "piisavalt" väike
 - Lihtsam aru saada, uutele töötajatele tutvustada
 - IDE'sse ei pea importima ülisuuri projekte
 - Teenus alustab jooksmist kiiremini
- Parem isoleeritavus vigade korral
- Vähendab tehnoloogia võlga, sõltuvust tehnoloogia valikutest
- Vabadus kasutada erinevaid tehnoloogiaid vastavalt vajadusele

Mikroteenuste puudused

- Raskem aru saada kogu süsteemi hajutatud arhitektuurist
 - Vaja tegeleda teenuste vahelise suhtlusega
 - Päringud, mis vajavad mitme teenuse välja kutsumist, või andmeid, on keerulisemad arendada ja testida
 - Teenuste vaheliste interaktsioonide testimine on keerulisem
- Kogu süsteemi korraga juurutada, üles seada on keerulisem
- Kogu süsteemi testimine, ja silumine (debug) on keerulisem
- Suurem ressursside (eriti mälu) kasutus, kui igal teenusel on oma (mitte jagatud) keskkond
- Monoliitsed rakendused võivad olla efektiivsemad
 - Jagatud mälu vs sõnumite saatmine
 - Lokaalse võrgu kasutamine konteinerite vahel on suhteliselt aeglane

Pilvepõhiste rakenduste eelised

- Pilved võimaldavad teenuseid ja ressursse tellida ja juurutada reaalsajas
- Ettemaksud puuduvad ja võimalik kasutada tasuta kvoote
- Vähem halduskoormust
- Kasutuslihtsus ja mugavus
- Paljud kohandatud pilve teenused on kasutusvalmis
- Automaatne skaleeritavus – sageli hallatakse teenusepakkuja poolt taustal
- Saab juurutada teenuseid kasutajatele lähemale kogu maailmas

Pilvepõhiste rakenduste puudused

- Piiratud kontroll infrastruktuuri ja alusteenuste üle
- Kulusid võib olla raske ette hinnata
 - Kulude optimeerimine võib muutuda keerulisemaks
- Andmete konfidentsiaalsusekaotamise risk
- Suure arvu kasutajate juurdepääsupoliitikate haldamine muutub keeruliseks
- *Vendor lock-in*
- Mis juhtub, kui kellelgi õnnestub pääseda juurde teie pilvekontole?

EKSAMI KORRALDUS

Eksami ajad

- Eksam I:
 - 28 Mai - 12.00 - 13.45
 - Delta – ruumis **1022**
- Eksam II:
 - 4 Juuni - 12.00 - 13.45
 - Delta – ruumis **1004**
- Järeleksam:
 - 18 Juuni - 12.00 - 13.45

Eksami korraldus

- Eksamile kvalifitseerumiseks peab esitama 80% praktikumi lahendused
 - Aega esitada kuni eksami alguseni.
 - Kuni järeleksamini, kui ei ole kriteerium varem täidetud
- Aine hinde komponendid:
 - 50% - Praktikumi lahendused
 - 50% - Eksam
- Aimest läbi pääsemiseks: Vaja koguda $> 50\%$ punkte

Eksami reeglid

- Kirjalik, paberi eksam
- Avatud raamatu eksam
 - Võib kasutada Märkmeid, raamatuid, prinditud materjale
 - Sülearvutit, telefoni ei või kasutada
- Kestvus: 90 minutit
- 3 eksami küsimust

Näite küsimus I

- Hajussüsteemide ning mikroteenuste põhiste rakenduste disainimisel on võimalik kasutada erinevaid viise hajusate komponentide/sõlmede vahelise suhtluse implementeerimiseks.
 - **Küsimus I** (10 Punkti): Tooge välja ning kirjeldage **stsenaarium**, kus teie hinnangul on **sobivam või efektiivsem** kasutada hajusate komponentide vahel otse suhtlust üle **REST (HTTP) päringute** võrreldes **teadete järjekordade** kasutusele võtuga
 - Kirjeldage ning arutage **toetavaid argumente**, miks teie arvates on valitud lähenemine kõige sobivam **selles stsenaariumis**.

Näite küsimus II & III: Stsenaarium

- **Stsenaarium:** *Teid palkab idufirma, mille eesmärk on välja töötada ning käivitada tarkvara, mis võimaldab kasutajatel üles laadida **videosid** selleks, et neist välja otsida erinevaid pilte (stseene), milles leidub kasutaja enda nägu.*
- *Idufirma soovib lahendust luua pilvepõhise (**SaaS**) teenusena.*
- *Nende jaoks on tähtis **kokku hoida kulusid** alguses, kui kasutajate arv veel ei ole suur.*
- *Aga samas on soov, et rakendus **oleks võimeline skaleeruma**, kui kasutajate arv **kiiresti suureneb**.*

Näite küsimus II & III

- Küsimus II (10 Punkti): Millist tüüpi andmebaas (**Relatsiooniline, Võti-Väärtus, Dokumendi-põhine, Veergude perekonna**) oleks teie arvates kõige mõistlikum kasutada selleks, et hoiustada selliseid videosid ning rakenduse tulemusena loodud pilte?
 - Arutage oma valiku kasutamise **eeliseid ja puudusi** selles stsenaariumis ning **põhjendage**, miks teie arvates on valitud lähenemine sobivam kui alternatiivid (**Võrrelge** vähemalt ühe alternatiiviga)
- Küsimus III (10 Punkti): Kas te soovitaksite kasutada **virtuaalmasinaid või konteinereid** rakenduse komponentide üles seadmiseks?
 - Arutage oma valikute kasutamise **eeliseid ja puudusi** selles stsenaariumis ning **põhjendage**, miks teie valitud lähenemine on sobivam kui alternatiiv.

TÄNUD KUULAMAST!